

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/32/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2521200994
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2521200994.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudcov: JUDr. Anton Jaček a JUDr. Peter Duman vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1. P. Q., nar. XX.XX.XXXX, adresa ako otec, 2. T. Q., nar. XX.XX.XXXX, adresa ako matka, obe v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, deti rodičov - matky: D. T., nar. XX.XX.XXXX, adresa M. ulica XX/XXX, S., t. č. X. XXX, W. - Q. H., a otca: P. Q., nar. XX.XX.XXXX, adresa Q. XXX, t. č. v ÚVV Košice, za účasti: B. Q., nar. XX.XX.XXXX, adresa Q. XXX, o návrhu matky na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti neodkladným opatrením, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany z 27.05.2021, č. k. 6P/45/2021- 25, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh matky na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti neodkladným opatrením.

2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že výkon rodičovských práv a povinností k mal. deťom nebol doposiaľ upravovaný súdnym rozhodnutím, rodičia mal. detí nežijú v spoločnej domácnosti, na prvoinštančnom súde prebieha pod sp. zn. 13P/119/2020 konanie o zverenie mal. P. do náhradnej osobnej starostlivosti B. Q. (otcovej sestry) a o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. deťom. Predmetné konanie nebolo doposiaľ právoplatne skončené, vo veci je nariadené znalecké dokazovanie. Uznesením Okresného súdu Piešťany zo 06.10.2020, č. k. 13P/119/2020-50, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo 03.11.2020, č. k. 11CoP/58/2020-81, bol zamietnutý návrh B. Q. na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol mal. P. dočasne zverený do jej osobnej starostlivosti. V odôvodnení rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sa o. i. uvádza, že zo spisu nevyplýva, že by ani jeden z rodičov nebol schopný postarať sa o maloletého, bolo zistené, že obaja rodičia majú vytvorené podmienky a sú schopní sa o dieťa postarať. Z návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že žiada, aby deti boli zverené neodkladným opatrením do jej osobnej starostlivosti, keďže stále s otcom nemajú upravené rodičovské práva k deťom a v súčasnej dobe otec nie je schopný zabezpečiť starostlivosť o deti P. a T., lebo sa nachádza vo väzbe. V domácnosti matky sú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o deti. Vzhľadom na vyjadrenie kolízneho opatrovníka v tejto veci (správa z 27.05.2021) je zrejmé, že matka je schopná postarať sa o deti. Otec detí je vo väzbe v Košiciach od 08.05.2021, teda tento ani v prípade záujmu nemá t. č. ako zabezpečovať starostlivosť o deti.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 1, § 2 ods. 1 a 2 a § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 a 2, § 331 ods. 1 a 2 a § 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v danom prípade nie sú dané. S poukazom

na zistené skutočnosti súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodné nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu matky, pretože tento t. č. nespĺňa požiadavku bezodkladnosti úpravy pomerov rodičov k deťom. Nie je splnená podmienka naliehavosti a nevyhnutnosti. Zdôraznil, že pri nariadení neodkladného opatrenia nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej, pričom pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu. Na základe uvedeného a s ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, ako i obsah spisu, rozhodol tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, keď dospel k záveru, že v danom prípade nie je potrebné bezodkladne upraviť pomery vydaním neodkladného opatrenia v zmysle návrhu matky.

4. Matka sa proti tomuto uzneseniu odvolala, pretože otec maloletých je vo väzbe a nemôže zabezpečovať starostlivosť o deti. Matka už zabezpečuje riadnu starostlivosť o mal. T. a mal. P. sa zdržuje v domácnosti starých rodičov z otcovej strany, v ktorej žije aj otcova sestra B. Q.. Matka sa dožaduje pravidelného kontaktu s mal. P., čo jej ale nie je zo strany B. Q. a starých rodičov vždy umožnené a o zdravotnom stave a iných okolnostiach nie je matka informovaná. Mal. P. chodí do materskej školy v sprievode týchto osôb, ale keď matka príde poňho, už sa tam nenachádza, hoci materskú školu žiadala, aby mal. P. nevyzdvihovali tretie osoby. Od podania tejto žiadosti už mal. P. materskú školu nenavštevuje. Keď matka žiada o informácie, s kým a kde je, nie sú jej vždy poskytnuté. Matka chce s mal. P. navštevovať psychológa, aby sa ich vzťahy scelili, i keď vždy, keď je v prítomnosti matky, jeho správanie je v poriadku. Rodičovské práva a povinnosti neboli doposiaľ upravené, maloleté deti sú rozdelené, takže sú narušené ich súrodenecké vzťahy. Matke nie je umožnené dostať sa k mal. P.. Matka nie je pozbavená rodičovských práv a tieto ani neboli obmedzené a je schopná zabezpečiť sústavnú starostlivosť o oboch maloletých. Maloletý P. sa k matke svojvoľne vypýtal asi dva týždne pred podaním odvolania, v prítomnosti matky bol pokojný, nemal žiadne záchvaty, trávil čas aj s bratom T.. Matka mal. P. zaviezla do materskej školy, ale keď ho chcela poobede vyzdvihnúť, v škôlke už nebol. Žiadala, aby odvolací súd zveril maloletých to jej osobnej starostlivosti.

5. Otec, B. Q., ani procesný opatrovník maloletých sa k doručenému odvolaniu matky nevyjadrili.

6. Podaním z 24.06.2021 matka upriamila pozornosť na uznesenie Okresného súdu Piešťany z 23.06.2021, č. k. 13P/70/2021-36, ktorým bolo B. Q. neodkladným opatrením uložená povinnosť odovzdať mal. P. matke. Doplnila tiež, že podala trestné oznámenie v súvislosti s tým, že jej otcova sestra a rodina odmietli odovzdať maloletého P..

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok; ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa [§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP], po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ podľa obsahu podania (§ 124 ods. 1 CSP) použil zákonom prípustné odvolacie dôvody [§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP], preskúmal rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre potvrdenie napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1 CSP).

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i argumenty matky bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne uzavrel, že pomery účastníkov nie je nevyhnutné upravovať neodkladným opatrením.

9. Matka sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala zverenia maloletých do svojej osobnej starostlivosti. Zo skutkového stavu, ktorý mal súd prvej inštancie na účely konania o neodkladnom opatrení za osvedčený, a ktorý odvolací súd preberá, vyplýva, že maloletý T. sa nachádza v osobnej starostlivosti matky prinajmenšom od marca 2020, keď s ním matka opustila spoločnú domácnosť s otcom. Maloletý P. zostal v starostlivosti otca, ktorému vypomáhala jeho sestra a rodičia. Za týchto okolností odvolací súd vyhodnotil návrh matky v časti týkajúcej sa maloletého T. ako návrh podľa § 325 ods. 1 CSP a v časti maloletého P. ako návrh na podľa § 367 ods. 1 CMP.

10. Zákonná úprava konania o neodkladných opatreniach (§ 324 a nasl. CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), vyžaduje na nariadenie neodkladného opatrenia ako formy procesnej ochrany v konaniach súdu o starostlivosti o maloletých zásadne potrebu bezodkladne upraviť pomery účastníkov (§ 325 ods. 1). Táto požiadavka platí rovnako pre oba vyššie spomenuté druhy neodkladných opatrení (§ 325 ods. 1 CSP a § 367 ods. 1 CMP). Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhodne bez vylučenia a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania. Žiadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva (a pre krátkosť času ani zvyčajne nemôže) a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli hodnoverne osvedčené (§ 326 ods. 1 CSP).

11. Základnými predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré súd musí skúmať, je teda hodnoverné osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi a skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, že neodkladným opatrením, pokiaľ bude mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia účastníkov neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah.

12. Súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol v podstate z dôvodu, že neboli splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 CSP, pretože nemal za osvedčenú potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi. Hoci odôvodnenie napadnutého rozsudku je v tejto časti stručné, zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že tento záver súdu prvej inštancie je správny.

13. Pokiaľ ide o mal. T., matka svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti odôvodňovala v podstate len tým, že matka zabezpečuje starostlivosť o tohto maloletého od marca 2020, keď s ním opustila spoločnú domácnosť s otcom maloletých. Na účely vyhodnotenia správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd v tejto súvislosti prihliadol na skutočnosť, že na Okresnom súde Piešťany sa pod sp. zn. 13P/119/2020 vedie konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým. Keďže ide o konanie vo veciach starostlivosti o maloletých [§ 111 písm. b) CMP], jeho cieľom je dospieť k takému rozhodnutiu, ktoré vychádza z dôkladne zisteného skutočného stavu podopretého výsledkami riadne vykonaného dokazovania. Naopak, účelom konania o neodkladnom opatrení je posúdiť potrebu zasiahnuť do pomerov účastníkov v zásade ešte pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, v tomto prípade rozhodnutia, ktorým sa konečným spôsobom upravia rodičovské práva k maloletému.

14. Odvolací súd matkou uvedené dôvody nepovažuje za také, ktoré by opodstatňovali predbežným spôsobom v podobe neodkladného opatrenia rozhodnúť o tom, čo má byť výsledkom konania vo veci samej. Matkou prednesené dôvody na zverenie mal. do jej osobnej starostlivosti nedosahujú takú intenzitu, aby vyžadovali takýto zásah súdu. Hoci je otec maloletých od 08.05.2021 vo väzbe, čo mu zjavne znemožňuje starostlivosť o maloletých, mal. T. sa nachádza v starostlivosti matky už viac ako jeden rok. Matka netvrdila, že by sa o tohto maloletého starali obaja rodičia a ani to nevyšlo v konaní najavo. Z návrhu matky nevyplýva ani to, že by sa otec alebo akékoľvek iná osoba domáhala zverenia tohto maloletého do svojej starostlivosti. Samotná skutočnosť, že otec sa nedávno ocitol vo väzbe, sa teda starostlivosti o tohto maloletého nijako nedotkla a nie je takou zmenou okolností, ktorá by bola rozhodná. Všetky tieto dôvody vylučujú naliehavú potrebu upraviť tieto pomery účastníkov neodkladným opatrením.

15. Čo sa týka mal. P., odvolací súd pripomína, že návrh matky posudzuje ako návrh na odovzdanie maloletého do starostlivosti matky. Z hľadiska podmienok konania bolo preto potrebné vysporiadať sa najprv s uznesením Okresného súdu Piešťany z 23.06.2021, č. k. 13P/70/2021-36, ktorým bolo sestre otca nariadené odovzdať maloletého matke. Toto rozhodnutie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť, preto nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 230 CSP. Zároveň tu neprichádza do úvahy ani zastavenie konania pre prekážku litispendencie, pretože takto možno zastaviť len konanie, ktoré sa začalo neskôr (§ 159 CSP), teda nie konanie o tu prejednávanom skoršom návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. Pokiaľ ide o dôvodnosť návrhu matky týkajúceho sa mal. P., odvolací súd vychádzal zo stavu v čase vydania napadnutého uznesenia (§ 329 ods. 2 CSP) a dospel k záveru, že situácia je v konečnom

dôsledku podobná, ako v prípade mal. T., v dôsledku čoho nie sú splnené podmienky na vyhovie tomtu návrhu.

17. Odvolací súd považuje za rozhodujúce skutkové okolnosti, ktoré súviseli so starostlivosťou o tohto maloletého po odchode matky zo spoločnej domácnosti s otcom v marci 2020. Matka v návrhu uvádza, že po jej odchode sa stalo, že mal. P. dostal záchvat a bol hospitalizovaný. Do nemocnice s ním išla z dôvodu pandémie B. Q.. P. sa vrátil z nemocnice do domácnosti starých rodičov z otcovej strany, ktorí matke hovorili, že maloletý je na matku nahneváný. Podľa návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa maloletý naďalej nachádza u B. Q. a starých rodičov z otcovej strany. Zo spisu tun. súdu 11P/58/2020 je odvolaciemu súdu známe, že B. Q. komunikovala s nemocnicou a lekármi v súvislosti s mal. P., bola poučená o jeho zdravotnom stave a spôsobe liečby záchvatov, ktorými trpí. Z návrhu matky je tiež zrejmé, že B. Q. a starí rodičia maloletého z otcovej strany zabezpečovali aj dochádzku maloletého do materskej školy. Matkou uvádzaná skutočnosť, že otec maloletých je od začiatku mája 2021 vo väzbe, tak nemá na starostlivosť o maloletého žiadny zásadný vplyv.

18. Matka svoj návrh odôvodňovala aj tým, že B. Q. a starí rodičia po otcovej strane jej neumožňujú pravidelný styk s maloletým P. a že nie vždy má o ňom dostatočné informácie. Z návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia však nemožno vyvodiť, do akej miery je táto situácia dôsledkom zdravotného stavu maloletého P., ktorý trpí na stavy strachu a epileptické záchvaty. Matka síce tvrdí, že keď je maloletý u nej, záchvaty nemá, ale odvolací súd nemôže odhliadnuť od skutočnosti, že vo veci samej, ktorá sa týka aj úpravy rodičovských práv a povinností k mal. P., teda aj otázky starostlivosti oňho, sa aktuálne vykonáva znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia. Už táto skutočnosť vyvoláva pochybnosti o tvrdeniach matky. Navyše, sama matka uviedla, že je ochotná sa podriať psychologickému poradenstvu s cieľom sceliť vzťah medzi ňou a maloletým P., čo naznačuje problematickosť ich vzťahu.

19. Odvolací súd nepopiera, že matka, ktorá nebola pozbavená rodičovských práv a ani jej neboli obmedzené, má v zásade právo sa o svoje dieťa starať. Súd ale musí pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom (§ 24 ods. 4 z. č. 36/2005 Z. z.).

20. Odvolací súd zdôrazňuje, že záujem maloletého je prvoradý. Z vyššie uvedených skutkových okolností vyplýva, že citové väzby maloletého P. k matke sú narušené a ich náprava sa má dosiahnuť psychologickým poradenstvom. Čo sa týka väzieb mal. P. a T., tieto sa zjavne narušili v dôsledku ich odlúčenia ešte v marci 2020 a z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevyplýva, že by sa dožadovali trávenia spoločného času. Na druhej strane z ničoho nevyplýva, že by maloletý P. mal problematické citové väzby s otcovou sestrou a jej rodinou. Na vývinové potreby maloletého nateraz dostatočne dbá práve otcova sestra a jej rodina, u ktorých sa maloletý zdržiava a ktorí mu zabezpečujú zdravotnú starostlivosť a návštevu materskej školy. Výchovné prostredie, v ktorom sa mal. P. nachádza, je stabilné a nič nenaznačuje, že by sa malo v budúcnosti zmeniť spôsobom, ktorý by bol v neprospech maloletého. Prvoinštančný súd nezistil, netvrdila to ani matka a ani to nevyšlo najavo v odvolacom konaní, že by starostlivosť o maloletého P. bola zanedbaná, v dôsledku čoho by bol jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený. Práve naopak, život maloletého možno v súčasnosti považovať za usporiadaný a vzhľadom na jeho zdravotné ťažkosti a stavy úzkosti sa odvolaciemu súdu javí ako vhodné a v záujme maloletého zachovať aktuálny stav. Je totiž dôvodná obava, že náhla zmena tohto status quo môže viesť k ohrozeniu najlepších záujmov dieťaťa.

21. Odvolací súd sa teda vo výsledku stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a názorom, že v danej veci nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa návrhu matky. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní o neodkladnom opatrení sa skutkový stav zisťuje len v obmedzenej miere, najčastejšie na základe tvrdení jedného z účastníkov, a neskôr sa môže ukázať, že nezodpovedá skutočnému stavu, čo sa musí nevyhnutne prejavíť na výsledku konania vo veci samej.

22. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam v rozsahu potrebnom na rozhodnutie vo veci, ktorú aj správne právne posúdil, čo znamená, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý v súlade s § 328

ods. 1 CSP. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

23. Na záver považuje odvolací súd za vhodné poznamenať, že aj dieťa má právo na výchovu a starostlivosť zo strany rodiča a právo na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s ním (§ 24 ods. 5 z. č. 36/2005 Z. z.). Tieto práva musí rešpektovať aj ten, v čej osobnej starostlivosti sa maloletý nachádza, v danom prípade otcova sestra. Maloletý má právo na zachovanie a rozvíjanie rodičovských väzieb a v tomto mu nesmie byť bránené. Vzhľadom na to, že nemožno vylúčiť, že stavy strachu sú u maloletého spojené s náhlymi zmenami prostredia, je vhodné, aby sa účastníci dohodli na styku matky s maloletým v primeranom rozsahu, aby tak mohol aj maloletý predvídať, kedy a kde sa bude styk uskutočňovať. Pokiaľ účastníci nebudú schopní dospieť k dohode v tejto podstatnej veci, matke nič nebráni žiadať o úpravu styku s maloletým súd.

24. Čo sa týka trov konania, konanie o vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, v ktorom v zmysle § 52 CMP platí generálna klauzula, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Ich náhrada prichádza do úvahy vtedy, ak niektorý zo subjektov zaviniel trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli (§ 53 CMP), alebo aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé (§ 54 CMP). Pretože podmienky pre prelomenie generálnej klauzuly nevyšli v konaní najavo, o trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle cit. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

25. Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).